

не-то си, доклѣ му недокажеть, че е противно на Библиѣ-тж. Тогава Карлъ V распустилъ сбора и объявилъ Лютера беззакрыленъ, сир. далъ волю на всичкы да правягъ съ него каквото щѣтъ, безъ да ся боить отъ наказание.

Лютеръ ималъ тогава още много приятели. Пръвъ неговъ закрыльникъ былъ Саксонскый курфирстъ *Фридрихъ Мѣдрый*. Той Курфирстъ видѣлъ, че чяка Лютера голѣма опасность, та ся наелъ да го избави. Кога тръгнулъ Лютеръ отъ Вормсъ за-въ Виттенбергъ, на пѣтя тутакси го напад-нали въ горж-тж чловѣци прѣоблѣчени, извлѣкли го изъ колесницѣ-тж и го завели въ еднѣ уединенѣ и скрышнѣ твърдинѣ *Варшбургъ*, въ Саксониѣ. Послѣ ся разбрало, че тии были чловѣци на Фридриха Мѣдрый, на конто было заповѣдано да избавягъ тайно Лютера. Лютеръ прѣживѣлъ въ Вартбургъ 10 мѣсяци, и неприятеле-ти му мыслили, че го нѣма вече на свѣта. Само нѣкои приятели Лютерови знаели дѣ ся крые, зацото той ималъ съ тѣхъ прѣпискѣ и гы съ-вѣтвалъ да бѣдѣтъ твърди и да ся не вдавать на противни-ци-ты си. Освѣнъ това Лютеръ прѣвелъ въ Вартбургъ Но-вый Завѣтъ отъ Грьцкый языкъ на Нѣмскый и написалъ нѣколко съчинения. Слѣдъ това той прѣвелъ и всичкѣ-тж Библиѣ на Нѣмскый языкъ, написалъ новъ Катихизисъ и нѣколко другы съчинения, въ конто той искалъ да бѣде цър-ковно-то богослужение по-просто и съ малко церемонии; кога ся служи да ся чете Св. Писание на народный языкъ, а не на Латинскый, както было у католици-ты; да ся оста-вать отъ 7-тѣ католическы тайнства само двѣ — крщение и причащение; да нѣма монастыри; а на попове-ты да ся даде волю да ся женять.

Не само въ Германиѣ, нѣ и въ Даниѣ, въ Швециѣ, въ Пруссии и въ Полшѣ мнозина приали учение-то Лютерово и ся отдѣлили отъ папѣ-тж. Дори и нѣколко Германскы князове, свѣтскы и духовни, минжли на Лютеровѣ странѣ и зели да махнувать монастыри-ты и да въвождатъ ново-то учение въ владѣния-та си. Всичкы, конто принимали учение-то Лютерово, наричялися отъ тогава *люшеране* или *протестанши*; а Лютеръ и помощници-ти му ся наричали *прѣобразовашели* (реформатори).

Пръвъ помощникъ Лютеровъ былъ кроткый и ученый неговъ приятель *Меланхтонъ*. Той написалъ съчинение,